

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2017. június 27.*

„Előzetes döntéshozatal — Állami támogatások — Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése — Az »állami támogatás« fogalma — A »vállalkozás« és a »gazdasági tevékenység« fogalma — Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének egyéb alkalmazási feltételei — Az EUMSZ 108. cikk (1) és (3) bekezdése — A »létező támogatások« és az »új támogatások« fogalma — A Spanyol Királyság és a Szentszék között 1979. január 3-án létrejött megállapodás — Az épületszerkezetekre, berendezésekre és építési munkákra kivetett adó — A katolikus egyház épületeire vonatkozó adómentesség”

A C-74/16. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 4 de Madrid (a madridi 4. sz. megyei szintű közigazgatási bíróság, Spanyolország) a Bírósághoz 2016. február 10-én érkezett, 2016. január 26-i határozatával terjesztett elő

a **Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania**

és

az **Ayuntamiento de Getafe** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, Juhász E., M. Berger, A. Prechal, M. Vilaras és E. Regan tanácselnökök, A. Rosas, A. Arabadjiev (előadó), M. Safjan, D. Šváby és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: J. Kokott,

hivatalvezető: M. Ferreira főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2017. január 10-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania képviseletében M. Muñoz Pérez és A. Fanjul Guerricaechevarría abogados,
- az Ayuntamiento de Getafe képviseletében L. López Díez abogada,
- a spanyol kormány képviseletében A. Sampol Pucurull és A. Rubio González, meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: spanyol.

– az Európai Bizottság képviseletében G. Luengo, P. Němečková és F. Tomat, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2017. február 16-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének értelmezésére vonatkozik.
- 2 E kérelmet a Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania (Comunidad de Casa de Escuelas Pías de Getafe, PP. Escolapios) (a piarista iskolák kongregációja, betániai rendtartomány [a getafei piarista iskola rendházának közössége, piarista rend], a továbbiakban: kongregáció) és az ayuntamiento de Getafe (a getafei önkormányzat, Spanyolország, a továbbiakban: önkormányzat) között annak tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő, hogy az önkormányzat elutasította a kongregáció által az iránt előterjesztett kérelmet, hogy térítsék vissza részére az épületszerkezetekre, berendezésekre és építményekre kivetett adó (*Impuesto sobre Construcciones, Instalaciones y Obras*, a továbbiakban: ICIO) jogcímén általa megfizetett összeget.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

- 3 A Spanyol Állam és a Szentszék között 1979. január 3-án létrejött gazdasági megállapodás (a továbbiakban: 1979. január 3-i megállapodás) IV. cikke így rendelkezik:

„(1) A Szentszéket, a Püspöki Konferenciát, az egyházmegyéket, a plébániákat és egyéb egyházkerületeket, a kongregációkat és a vallási rendeket, a hitéleti intézményeket, valamint azok rendtartományait és rendházait jogszabálynál fogva a következő mentességek illetik meg:

[...]

B) teljes és állandó mentesség az akár a jövedelmet, akár pedig a vagyont terhelő dologi jellegű adók vagy termelési díjak alól.

E mentesség nem alkalmazható a gazdasági tevékenységek gyakorlásából és az egyház vagyonának hasznosításából származó jövedelmekre, amennyiben e hasznosítást harmadik személyeknek átengedték, sem a tőkenyereségekre, sem pedig a jövedelemadó okán a forrásadó hatálya alá tartozó jövedelmekre.

[...]”

- 4 E megállapodás VI. cikke szerint:

„A Szentszék és a spanyol kormány törekedni fog arra, hogy közös megegyezéssel, a jelen megállapodásban meghatározott elvekre támaszkodva oldják meg azokat a nézeteltéréseket és nehézségeket, amelyek e megállapodás cikkeinek értelmezése vagy alkalmazása során felmerülhetnek.”

A spanyol jog

5 Az ICIO olyan önkormányzati adó, amelyet az 1988. december 28-i Ley 39/1988 reguladora de las Haciendas Locales (a helyi pénzügyeket szabályozó 39/1988. sz. törvény) (a BOE 1988. december 30-i 313. száma, 36636. o.) vezetett be. Az alapeljárás tényállásának megvalósulása idején ezt az adót a 2004. március 5-i Real Decreto Legislativo 2/2004, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales (a helyi pénzügyeket szabályozó törvény egységes szerkezetbe foglalt szövegének elfogadásáról szóló 2/2004 királyi törvényerejű rendelet) (a BOE 2004. március 9-i 59. száma, 10284. o., a továbbiakban: a helyi pénzügyeket szabályozó törvény egységes szerkezetbe foglalt szövege) 100–103. cikke szabályozta.

6 A helyi pénzügyeket szabályozó törvény egységes szerkezetbe foglalt szövege 100. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Az [ICIO] olyan közvetett adó, amelynek kapcsán az adókötelezettséget keletkeztető tényállást olyan épületszerkezetnek, berendezésnek vagy építménynek a település határain belül történő megvalósítása képezi, amely építési engedélyhez kötött, függetlenül attól, hogy ezt az engedélyt megszerezték-e, vagy sem, vagy pedig kötelezettségvállalási nyilatkozat benyújtása vagy előzetes bejelentés mellett végezhető, feltéve, hogy az engedély megadása vagy az ellenőrzés az adót kivető önkormányzat hatáskörébe tartozik.”

7 E jogszabály 101. cikkének (1) bekezdése szerint:

„Ezt az adót adóalanyként azok a természetes személyek, jogi személyek vagy szervezetek [...] kötelesek megfizetni, akik az épületszerkezetet, berendezést vagy építményt kivitelezik, függetlenül attól, hogy tulajdonosai vagy sem annak az épületnek, amelyen a munkákat végzik.

Az előző albekezdésben foglaltak szempontjából az épületszerkezet, berendezés vagy építmény kivitelezőjének azt a személyt kell tekinteni, aki a megvalósítással járó kiadásokat vagy költséget viseli.”

8 A spanyol pénzügyminisztérium a 2001. június 5-i Orden por la que se aclara la inclusión del Impuesto sobre Construcciones, Instalaciones y Obras en la letra B) del apartado 1 del artículo IV del Acuerdo entre el Estado Español y la Santa Sede sobre Asuntos Económicos, de 3 de enero de 1979 (a szerkezetkialakítási, szerelési és építési munkákra kivetett adónak a Spanyol Állam és a Szentszék között 1979. január 3-án létrejött gazdasági megállapodás IV. cikke (1) bekezdésének B) pontja alá történő besorolását megállapító rendelet) (a BOE 2001. június 16-i 144. száma, 21427. o., a továbbiakban: 2001. június 5-i rendelet) jogszabállyal, e rendelet rendelkező részének első pontjában megállapította, hogy az ICIO „az 1979. január 3-i megállapodás IV. cikke (1) bekezdésének B) pontja szerinti dologi jellegű adók vagy termelési díjak körébe tartozik”, e rendelkező rész második pontjában pedig azt, hogy „a Szentszéket, a Püspöki Konferenciát, az egyházmegyéket, a plébániákat és egyéb egyházkerületeket, a kongregációkat és a vallási rendeket, a hitéleti intézményeket, valamint azok rendtartományait és rendházait jogszabálynál fogva teljes és állandó mentesség illeti meg az [ICIO] alól”.

9 Mint azt a kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, e rendelet a katolikus egyház javára teljes mentességet ismert el az ICIO alól a katolikus egyház tulajdonát képező épületek vonatkozásában, függetlenül attól, hogy ezeket az épületeket milyen jellegű tevékenységekre használták.

10 A 2009. október 15-i Orden EHA/2814/2009 por la que se modifica la Orden de 5 de junio de 2001, por la que se aclara la inclusión del Impuesto sobre Construcciones, Instalaciones y Obras en la letra B) del apartado 1 del artículo IV del Acuerdo entre el Estado Español y la Santa Sede sobre asuntos económicos, de 3 de enero de 1979 (a szerkezetkialakítási, szerelési és építési munkákra kivetett adónak a Spanyol Állam és a Szentszék között 1979. január 3-án létrejött gazdasági megállapodás IV. cikke (1) bekezdésének B) pontja alá történő besorolását megállapító, 2001. június 5-i rendelet

módosításáról szóló EHA/2814/2009 rendelet) (a BOE 2009. október 21-i 254. száma, 88046. o., a továbbiakban: 2009. október 15-i rendelet) értelmében a 2001. június 5-i rendelet rendelkező részének második pontja helyébe az alábbi szöveg lép:

„A Szentszéket, a Püspöki Konferenciát, az egyházmegyéket, a plébániákat és egyéb egyházkerületeket, a kongregációkat és a vallási rendeket, a hitéleti intézményeket, valamint azok rendtartományait és rendházait teljes és állandó mentesség illeti meg az [ICIO] alól minden olyan épület vonatkozásában, amely mentes a városi telkek után fizetendő járulék (jelenleg az ingatlanadó) alól.”

- 11 Mint az kitűnik a kérdést előterjesztő bíróság által nyújtott magyarázatokból, e módosításból következően a katolikus egyházat olyan ICIO-mentesség illette meg, amely csak azokra az épületekre volt alkalmazandó, amelyeket kizárólag vallási célokra használnak.
- 12 A kérdést előterjesztő bíróság pontosítja, hogy a 2009. október 15-i rendeletet megsemmisítette az Audiencia Nacional (nemzeti törvényszék, Spanyolország) közigazgatási jogviták ügyében eljáró tanácsa által 2013. december 9-én hozott ítélet, e megsemmisítést pedig helybenhagyta a Tribunal Supremo (legfelsőbb bíróság, Spanyolország) közigazgatási jogviták ügyében eljáró tanácsa által 2014. november 19-én hozott ítélet, többek között azzal az indokkal, hogy e rendelet korlátozta az 1979. január 3-i megállapodás IV. cikke (1) bekezdésének B) pontjában biztosított mentesség terjedelmét.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 13 A kongregációt bejegyezték a vallási szervezeteknek a spanyol igazságügyi minisztériumnál vezetett nyilvántartásába, és kiterjednek rá az 1979. január 3-i megállapodásból származó előnyök. A kongregáció a Getafében fekvő olyan épületegyüttes tulajdonosa, amely magában foglalja a kongregáció által igazgatott „La Inmaculada” iskolát.
- 14 2011. március 4-én a kongregáció azt kérte, hogy engedélyezzék az említett iskolán belül a többek között összejövetelek, kurzusok és konferenciák tartására használt előadótermet magában foglaló épület átépítését és kibővítését, annak érdekében, hogy ezt az előadótermet 450 ülőhellyel szereljék fel. Az említett engedélyt 2011. április 28-án megadták, miután a kongregáció megfizette a 23 730,41 euró összegű ICIO-t.
- 15 Ezt követően a kongregáció kérelmet terjesztett elő ezen összeg visszatérítése iránt, mivel úgy ítélte meg, hogy mentesség illeti meg őt ezen adó megfizetése alól a 2001. június 5-i rendelet alapján, amely az 1979. január 3-i megállapodás IV. cikke (1) bekezdésének B) pontját hajtja végre.
- 16 E kérelmet az önkormányzaton belül működő Órgano de Gestión Tributaria (az adóbevételeket kezelő szerv) 2013. november 6-i határozatával elutasította, mivel úgy ítélte meg, hogy az említett mentességet nem lehetett alkalmazni, amennyiben azt a katolikus egyház olyan tevékenysége vonatkozásában kérték, amelynek nem volt vallási célja.
- 17 E határozatot, amelyet visszavonás iránti eljárás keretében helybenhagytak, a kongregáció a kérdést előterjesztő bírósághoz benyújtott kereset keretében vitatja, azt állítva, hogy az ICIO címén átutalt összeget nem kellett volna megfizetnie, mivel az 1979. január 3-i megállapodás IV. cikke (1) bekezdésének B) pontját akként kell értelmezni, hogy az attól függetlenül mentesíti őt ezen adó megfizetése alól, hogy az említett adó alapját képező ingatlanok mi a rendeltetése.
- 18 Az önkormányzat ezzel szemben előadja, hogy a 2009. október 15-i rendelet értelmében az ICIO alóli mentesség kizárólag azokra az épületekre vonatkozik, amelyek a katolikus egyház vallási céljait szolgáló rendeltetésük folytán mentesülnek az ingatlanadó alól, e korlátozás hiányában pedig az ilyen

mentesség összeegyeztethetetlennek bizonyulhatna az uniós jog állami támogatásokkal kapcsolatos rendelkezéseivel, figyelembe véve a katolikus egyház által gyakorolt gazdasági tevékenységek (iskolák, kórházak stb. igazgatása) jelentőségét.

- 19 A kérdést előterjesztő bíróság megállapítja, hogy jóllehet a katolikus egyházat megillető ICIO-mentesség uniós joggal való összhangjával kapcsolatos kérdést a spanyol bíróságok előtt soha nem hozták fel, az Európai Bizottságot megkeresték e kérdéssel, amely azonban e tárgyban nem foglalt véglegesen állást. E bíróság e tekintetben pontosítja, hogy az említett mentesség – ellentétben azzal az állásponttal, amelyet ez az intézmény állítólag képviselt – nem korlátozódik a katolikus egyházhoz tartozó azon berendezésekre, épületszerkezetekre és építményekre, amelyeket kizárólag vallási célokra használnak.
- 20 Hivatkozva a 2014. október 9-i Ministerio de Defensa és Navantia ítélet (C-522/13, EU:C:2014:2262) 19–23. pontjára is, a kérdést előterjesztő bíróság felveti, hogy az ICIO alóli azon mentesség, amely a katolikus egyházat még akkor is megilleti, ha az ezen intézkedéssel érintett épület a rendeltetés szerint a katolikus egyház gazdasági tevékenységének gyakorlása körébe tartozik, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatásnak minősülhet-e.
- 21 Ilyen körülmények között a Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 4 de Madrid (a madridi 4. sz. megyei szintű közigazgatási bíróság) úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdést terjeszti a Bíróság elé:

„Ellentétes-e az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésével az [ICIO] alól a katolikus egyháznak az olyan épületeken végzett épületszerkezeti, berendezési és építményi munkák tekintetében biztosított mentesség, amelyek nem szigorúan vallási célú gazdasági tevékenység végzésére szolgálnak?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságáról

- 22 A spanyol kormány vitatja az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát. E kormány szerint az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés egyrészt hipotetikus, mivel anélkül, hogy alátámasztaná az alapjogvita tényállásával vagy tárgyával fennálló összefüggést, arra irányul, hogy az állami támogatásokkal kapcsolatos szabályozás alapján általános tanácsadó véleményt kérjen a katolikus egyházat megillető ICIO-mentességről.
- 23 Másrészt, az előzetes döntéshozatal iránti kérelemnek súlyos hiányosságai vannak az ahhoz szükséges ténybeli és jogi elemek ismertetését illetően, hogy a Bíróság az előterjesztett kérdésre hasznos választ adhasson. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem tartalmaz semmilyen ismertetést arról, hogy a kongregáció milyen tevékenységet gyakorol, különösen az alapeljárás tárgyát képező adómentességgel érintett épületen belül, sem pedig a kongregáció felépítéséről és gazdasági szervezetéről. A kérdést előterjesztő bíróság ezenkívül elmulasztotta megjelölni, hogy pontosan milyen okok alapján ítélte szükségesnek feltenni az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést.
- 24 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a Bíróság és a nemzeti bíróságok között az EUMSZ 267. cikk alapján létrehozott együttműködés keretében kizárólag az alapügyben eljáró és a meghozandó bírósági határozatért felelős nemzeti bíróság feladata, hogy az ügy sajátosságaira tekintettel megítélje mind az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szükségességét az ügydöntő határozat meghozatala szempontjából, mind a Bíróság elé terjesztett kérdések relevanciáját. Következésképpen, amennyiben a feltett kérdések az uniós jog értelmezésére vonatkoznak, a Bíróság – főszabály szerint – köteles határozatot hozni (2016. december 21-i Vervloet és társai ítélet, C-76/15, EU:C:2016:975, 56. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

- 25 Ennélfogva az uniós jogra vonatkozó kérdések releváns voltát vélelmezni kell. A Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli és jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (2016. december 21-i Vervloet és társai ítélet, C-76/15, EU:C:2016:975, 57. pont).
- 26 Ez utóbbi szempontból emlékeztetni kell arra, hogy annak szükségessége, hogy a nemzeti bíróság számára az uniós jog hasznos értelmezését lehessen adni, megköveteli, hogy a nemzeti bíróság meghatározza az általa feltett kérdések ténybeli és jogszabályi háttérét, vagy legalábbis kifejtse azokat a ténybeli körülményeket, amelyeken e kérdések alapulnak. E követelmények különösen érvényesek a versenyjog területén, amelyet összetett ténybeli és jogi helyzetek jellemeznek (2013. november 21-i Deutsche Lufthansa ítélet, C-284/12, EU:C:2013:755, 20. pont).
- 27 A Bíróság ítélkezési gyakorlatában hangsúlyozta annak fontosságát is, hogy a nemzeti bíróság megjelölje azon okokat, amelyek arra indították, hogy felvesse az uniós értelmezését, és amelyek alapján szükségesnek tartotta előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé terjeszteni a kérdéseit (2013. november 21-i Deutsche Lufthansa ítélet, C-284/12, EU:C:2013:755, 21. pont).
- 28 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból mindenekelőtt kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak többek között azt a kérdést kell eldöntenie, hogy az EUMSZ 107. cikkel ellentétes-e, hogy a kongregáció az alapeljárás tárgyát képező adómentességben részesüljön a 2001. június 5-i rendelet alapján, amely az 1979. január 3-i megállapodás IV. cikke (1) bekezdésének B) pontját hajtja végre.
- 29 E határozatból kitűnik, hogy a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítéli meg, hogy az elé terjesztett kereset elbírálása érdekében meg kell vizsgálnia, hogy az ilyen mentesség összhangban van-e az EUMSZ 107. cikkel, az e tekintetben felmerülő kétségei pedig világosan kitűnnek az említett határozatból.
- 30 E feltételek mellett nem tűnik nyilvánvalónak, hogy az uniós jognak a kérdést előterjesztő bíróság által kért értelmezése hipotetikus problémát érintene, vagy nem állna semmilyen összefüggésben az alapjogvita tényállásával vagy tárgyával.
- 31 Továbbá, mint azt a főtanácsnok az indítványának 25. pontjában megállapította, az előzetes döntéshozatalra utaló határozat bemutatja az 1979. január 3-i megállapodás és a spanyol adójog releváns rendelkezéseit, valamint az azokra vonatkozó nemzeti közigazgatási és bírósági gyakorlatot, a spanyol kormány pedig végeredményben nem azonosított semmilyen elemet, amely az ügy megértése szempontjából hasznos lehetne, és amelyet a kérdést előterjesztő bíróság elmulasztott volna megemlíteni.
- 32 Végül ami a ténybeli háttér ismertetését illeti, az előzetes döntéshozatalra utaló határozat elegendő határozatot tartalmaz mind az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés, mind pedig annak megértéséhez, hogy az mire vonatkozik.
- 33 Ezért meg kell állapítani, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat tartalmazza azokat a ténybeli és jogi elemeket, amelyek lehetővé teszik a Bíróság számára, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak hasznos választ adjon. Ezenkívül e határozat lehetővé tette az Európai Unió Bírósága alapokmánya 23. cikkének második bekezdése szerinti érdekelték számára, hogy e rendelkezés alapján előterjesszék észrevételeiket.
- 34 A fentiekből következik, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható.

Az ügy érdeméről

- 35 A kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló, a nem szigorúan vallási célú tevékenységek gyakorlására szolgáló épületben kivitelezett építési munkák vonatkozásában a katolikus egyház kongregációját megillető adómentesség az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalom hatálya alá tartozhat-e.
- 36 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint a nemzeti bíróságok és a Bíróság között az EUMSZ 267. cikkel bevezetett együttműködési eljárás keretében a Bíróság feladata, hogy a nemzeti bíróságnak az előtte folyamatban lévő ügy eldöntéséhez hasznos választ adjon. Ennek érdekében adott esetben a Bíróságnak át kell fogalmaznia a feltett kérdéseket. Az a körülmény, hogy valamely nemzeti bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést formálisan bizonyos uniós jogi rendelkezésekre hivatkozva fogalmazta meg, nem akadályozza annak, hogy a Bíróság megadja e bíróság számára az uniós jog értelmezésének minden olyan elemét, amely hasznos lehet az utóbbi előtt lévő ügy megítéléséhez, akár hivatkozott ezekre a kérdéseinek megfogalmazásában, akár nem. E tekintetben a Bíróságnak kell a nemzeti bíróság által szolgáltatott információk összessége és különösen az előzetes döntéshozatalra utaló határozat indokolása alapján meghatározni az uniós jog azon rendelkezéseit, amelyeknek az értelmezése a jogvita tárgyára figyelemmel szükséges (2015. október 15-i Biovet ítélet, C-306/14, EU:C:2015:689, 17. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 37 A jelen ügyben – tekintettel többek között a Spanyol Királyság és a Bizottság által benyújtott észrevételekre – ahhoz, hogy a kérdést előterjesztő bíróságnak ilyen hasznos értelmezési szempontokat lehessen adni, az előterjesztett kérdést nem csupán az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésére, hanem az EUMSZ 108. cikk (1) és (3) bekezdésére tekintettel is meg kell válaszolni.

Az „állami támogatás” EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti fogalmáról

- 38 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti „állami támogatásnak” minősítéshez az e rendelkezésben meghatározott valamennyi feltétel teljesülése szükséges. Így először is az szükséges, hogy állami vagy állami forrásból történő beavatkozásról legyen szó. Másodszor, e beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet. Harmadszor, a kedvezményezett számára szelektív előnyt kell biztosítani. Negyedszer, torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie (2016. december 21-i Bizottság kontra Hansesstadt Lübeck ítélet, C-524/14 P, EU:C:2016:971, 40. pont; 2016. december 21-i Bizottság kontra World Duty Free Group SA és társai ítélet, C-20/15 P és C-21/15 P, EU:C:2016:981, 53. pont).
- 39 Másfelől az uniós versenyjog, különösen pedig az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalom a vállalkozások tevékenységeire vonatkozik (lásd ebben az értelemben: 2006. március 23-i Enirisorse ítélet, C-237/04, EU:C:2006:197, 27. és 28. pont; 2015. március 5-i Bizottság és társai kontra Versalis és társai ítélet, C-93/13 P és C-123/13 P, EU:C:2015:150, 88. pont).
- 40 A fentiekből következik, hogy a jelen ügyben először is azt kell megvizsgálni, hogy a kongregáció az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „vállalkozásnak” minősíthető-e; másodszor azt, hogy az alapeljárás tárgyát képező adómentesség arra irányul-e, hogy a kongregációnak szelektív gazdasági előnyt biztosítson; harmadszor azt, hogy ez az intézkedés a spanyol állam általi vagy e tagállam forrásaiból történő beavatkozásnak minősül-e, negyedszer pedig azt, hogy az említett mentesség érintheti-e a tagállamok közötti kereskedelmet, továbbá torzíthatja-e a belső piacon fennálló versenyt, vagy azzal fenyeget-e.

A „vállalkozás” és a „gazdasági tevékenység” fogalmáról

- 41 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint uniós versenyjogi összefüggésben a „vállalkozás” fogalma kiterjed valamennyi gazdasági tevékenységet végző jogalanyra, függetlenül e jogalany jogállásától és finanszírozásának módjától (2006. január 10-i Cassa di Risparmio di Firenze és társai ítélet, C-222/04, EU:C:2006:8, 107. pont).
- 42 A fentiekből következik, hogy a szóban forgó tevékenységet végző jogalany közjogi vagy magánjogi jellege nem befolyásolhatja azt a kérdést, hogy e jogalany „vállalkozás” jogállással rendelkezik-e, vagy sem.
- 43 Másfelől, amennyiben a kérdéses tevékenység „gazdaságinak” minősíthető, akkor az a körülmény, hogy e tevékenységet vallási közösség gyakorolja, nem képezi akadályát a Szerződésben foglalt – köztük a versenyjogra vonatkozó – szabályok alkalmazásának (lásd ebben az értelemben: 1988. október 5-i Steymann ítélet, 196/87, EU:C:1988:475, 9. és 14. pont).
- 44 Annak eldöntése érdekében, hogy a szóban forgó tevékenységek az uniós versenyjog értelmében vett „vállalkozás” tevékenységei-e, meg kell határozni, hogy milyen e tevékenységek jellege, a „gazdasági tevékenység” minősítést pedig az ugyanazon jogalany által gyakorolt különböző tevékenységek mindegyike vonatkozásában meg kell vizsgálni (lásd ebben az értelemben: 2002. október 24-i Aéroports de Paris kontra Bizottság ítélet, C-82/01 P, EU:C:2002:617, 75. pont; 2008. július 1-jei MOTOE ítélet, C-49/07, EU:C:2008:376, 25. pont).
- 45 Minden olyan tevékenység gazdasági tevékenységnek minősül, amely áruk vagy szolgáltatások adott piacon történő kínálatával jár (2006. január 10-i Cassa di Risparmio di Firenze és társai ítélet, C-222/04, EU:C:2006:8, 108. pont).
- 46 Az a körülmény, hogy az áruk vagy szolgáltatások kínálata nonprofit célból történik, nem akadályozza annak, hogy az ezen ügyleteket a piacon végrehajtó jogalany vállalkozásnak minősüljön, amennyiben e kínálat más, nyereségorientált gazdasági szereplők kínálatával versenyez (2008. július 1-jei MOTOE-ítélet, C-49/07, EU:C:2008:376, 27. pont).
- 47 „Gazdasági tevékenységnek” minősíthető szolgáltatásokat képeznek azok a szolgáltatások, amelyeket rendes körülmények között díjazás ellenében nyújtanak. A díjazás lényegi jellemzője abban áll, hogy az a szóban forgó szolgáltatás gazdasági ellentételezését képezi (lásd analógia útján: 2007. szeptember 11-i Schwarz és Gootjes-Schwarz ítélet, C-76/05, EU:C:2007:492, 37. és 38. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).
- 48 E feltételek mellett meg kell állapítani, hogy szolgáltatásnak minősülnek az olyan oktatási intézmények által nyújtott kurzusok, amelyeket alapvetően olyan magánforrásokból finanszíroznak, amelyek nem magától a szolgáltatótól származnak, az ilyen intézmények által követett cél ugyanis abban áll, hogy díjazás ellenében kínáljanak szolgáltatást (lásd analógia útján: 2007. szeptember 11-i Schwarz és Gootjes-Schwarz ítélet, C-76/05, EU:C:2007:492, 40. pont; 2007. szeptember 11-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-318/05, EU:C:2007:495, 69. pont).
- 49 Nem szükséges, hogy e magánfinanszírozás elsősorban a tanulóktól vagy a szüleiktől származzon, mivel valamely tevékenység gazdasági jellege nem attól függ, hogy a szolgáltatásért azok fizessenek, akik abból részesülnek (lásd analógia útján: 2007. szeptember 11-i Schwarz és Gootjes-Schwarz ítélet, C-76/05, EU:C:2007:492, 41. pont; 2007. szeptember 11-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-318/05, EU:C:2007:495, 70. pont).
- 50 Ezzel együtt nem ez a helyzet a bizonyos olyan intézmények által nyújtott kurzusokat illetően, amelyek a közoktatási rendszer részét képezik, és amelyeket egészben vagy elsősorban állami forrásokból finanszíroznak. Az állam ugyanis az általában az állami költségvetésből, és nem a tanulók vagy a

szülők hozzájárulásaiból finanszírozott ilyen közoktatási rendszert kialakítva és fenntartva nem díjazás ellenében végzett tevékenységet kíván folytatni, hanem a szociális, kulturális és oktatási területen a lakossággal szemben fennálló feladatait teljesíti (lásd analógia útján: 2007. szeptember 11-i Schwarz és Gootjes-Schwarz ítélet, C-76/05, EU:C:2007:492, 39. pont; 2007. szeptember 11-i Bizottság kontra Németország ítélet, C-318/05, EU:C:2007:495, 68. pont).

- 51 Ebben az összefüggésben nem kizárt, hogy ugyanaz az intézmény egyszerre több, gazdasági és nem gazdasági tevékenységet is gyakoroljon, azzal a feltétellel, hogy az általa kapott különböző finanszírozásokat illetően elkülönített könyvelést vezet oly módon, hogy kizár minden olyan kockázatot, hogy a gazdasági tevékenységeit a nem gazdasági tevékenységei címén kapott állami forrásokból „keresztsubvencióban” részesíti.
- 52 A jelen ügyben nem vitatott, hogy a kongregáció a „La Inmaculada” iskolán belül három típusú tevékenységet végez, vagyis szigorúan vallási jellegű tevékenységeket, a spanyol állam által szubvencionált oktatást, valamint az e tagállam pénzügyi hozzájárulása nélküli szabadoktatást. E jogalany ezenkívül a tanulók étkeztetésére és szállítására irányuló kiegészítő szolgáltatásokat is nyújt.
- 53 Ugyanakkor, mivel az alapeljárás tárgyát képező adómentesség a „La Inmaculada” iskola előadótermének átépítését és kibővítését érinti, és mivel a kongregáció a Bíróság előtti tárgyalás során hangsúlyozta, hogy e termet csak az általa szervezett oktatással kapcsolatos tevékenységekre használják, nem tűnik úgy, hogy e mentesség összefüggésben állna akár az említett jogalany szigorúan vallási jellegű tevékenységeivel, akár pedig az előző pontban említett kiegészítő szolgáltatásokkal.
- 54 Ebben az összefüggésben az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalomnak az említett mentességre történő alkalmazhatósága szempontjából a kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a jelen ítélet 41–51. pontjában megfogalmazott útmutatásokra tekintettel eldöntse, hogy a kongregáció által gyakorolt nevelési tevékenységek gazdasági jellegűek-e, vagy sem, adott esetben pedig azok közül melyeknek van ilyen jellege.
- 55 E tekintetben a Bíróság előtti tárgyalás során a kongregáció, az önkormányzat és a spanyol kormány által előadott egybehangzó pontosítások alapján úgy tűnik, hogy a spanyol állam által szubvencionált oktatási tevékenységek e tagállam általános és középiskolai szintű közoktatási rendszerének kereteibe illeszkednek, mivel a „La Inmaculada” iskolán belüli oktatást a kongregáció és a madridi autonóm közösség között létrejött megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban nyújtják, és azt teljes egészében az állami költségvetésből finanszírozzák.
- 56 Ha ezek az információk helyállónak bizonyulnak, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie, akkor a kongregációnak a spanyol állam által szubvencionált oktatási tevékenységeit a Bíróságnak a jelen ítélet 41–50. pontjában ismertetett ítélkezési gyakorlata alapján nem lehet „gazdaságinak” minősíteni.
- 57 Ezzel szemben, figyelembe véve a Bíróság előtti tárgyalás során a kongregáció, az önkormányzat és a spanyol kormány által előadott információkat, a kongregációnak a spanyol állam által nem szubvencionált, az iskolai előkészítő, iskolán kívüli és tankötelezettségen túli oktatás körébe tartozó oktatási tevékenységei kapcsán úgy tűnik, hogy azokat teljesítik a jelen ítélet 44–49. pontjában meghatározott valamennyi kritériumot ahhoz, hogy azokat „gazdasági tevékenységeknek” lehessen minősíteni, amit ugyanakkor a kérdést előterjesztő bíróságnak kell ellenőriznie.
- 58 E tevékenységeket ugyanis nem a spanyol állam finanszírozza. Épp ellenkezőleg, olyan tevékenységekről van szó, amelyeket maga a kongregáció szervez, és amelyeket alapvetően olyan magán pénzügyi forrásokból finanszíroznak, amelyekkel többek között a tanulók és a szüleik járulnak hozzá az iskolai költségekhez.

- 59 Ha a kérdést előterjesztő bíróság e vizsgálat eredményeként megállapítaná, hogy a kongregációnak a spanyol állam által nem szubvencionált oktatási tevékenységei „gazdasági tevékenységnek” minősülnek, még azt is meg kell vizsgálnia, hogy a „La Inmaculada” iskola előadótermét vajon kizárólag ezen oktatási tevékenységek egyikének vagy másikának céljára, vagy pedig vegyes célokra használják.
- 60 Ha ugyanis az előadótermet csak a spanyol állam által támogatott és a jelen ítélet 50. pontjában meghatározott valamennyi kritériumnak megfelelő oktatási tevékenységekre használják, akkor az alapeljárás tárgyát képező adómentesség nem tartozhat az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalom hatálya alá.
- 61 Ezzel szemben, ha ezt az előadótermet kizárólag olyan oktatási tevékenységekre használják, amelyeket a kongregáció a spanyol állam szubvenciója nélkül végez, és amelyek megfelelnek a jelen ítélet 44–49. pontjában meghatározott valamennyi kritériumnak, akkor az alapeljárás tárgyát képező mentesség e tilalom hatálya alá tartozhat.
- 62 E terem vegyes használata esetén az alapeljárás tárgyát képező mentesség annyiban tartozhat az említett tilalom hatálya alá, amennyiben az említett termet a jelen ítélet 44–49. és 51. pontjában meghatározott kritériumoknak megfelelő tevékenységekre használják.
- 63 Az eddigi megfontolások összességéből következik, hogy az alapeljárás tárgyát képező adómentesség csak akkor tartozhat az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalom hatálya alá, ha egyrészt a kongregáció által a „La Inmaculada” iskolán belül végzett oktatási tevékenységeknek legalább egy részét a jelen ítélet 44–49. pontjában ismertetett ítélkezési gyakorlat értelmében vett „gazdasági tevékenységnek” kell minősíteni, másrészt pedig ezen iskola előadótermét legalább részben ilyen gazdasági tevékenységekre használják.
- 64 Ezért azt, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló helyzetben teljesül-e a jelen ítélet 38. pontjában meghatározott négy feltétel, a továbbiakban arra az esetre kell megvizsgálni, ha a kérdést előterjesztő bíróságnak a tényállás mérlegelése alapján azt kellene megállapítania, hogy az említett előadótermet a kongregáció által végzett olyan tevékenységekre használják, amelyeket „gazdaságinak” kell minősíteni.

A „szelektív gazdasági előny” fogalmáról

- 65 Azon kérdést illetően, hogy az alapeljárás tárgyát képező adómentességet akként kell-e elemezni, mint amely előnyt biztosít a kedvezményezettjének, emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint formájától függetlenül állami támogatásnak minősül az a beavatkozás, amely közvetlenül vagy közvetve alkalmas vállalkozások előnyben részesítésére, illetve amely olyan gazdasági előnynek tekinthető, amelyet a kedvezményezett vállalkozás az általános piaci feltételek között nem érhetett volna el (2014. október 9-i Ministerio de Defensa és Navantia ítélet, C-522/13, EU:C:2014:2262, 21. pont).
- 66 Így támogatásoknak kell tekinteni többek között azokat a beavatkozásokat, amelyek különböző formában enyhítik a vállalkozás költségvetésének általános terheit, és amelyek ezáltal, anélkül hogy a szó szoros értelmében szubvenciók lennének, azokkal azonos természetűek és hatásúak (2013. március 19-i Bouygues és Bouygues Télécom kontra Bizottság és társai, valamint Bizottság kontra Franciaország és társai ítélet, C-399/10 P és C-401/10 P, EU:C:2013:175, 101. pont).
- 67 A jelen ügyben az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból kitűnik egyrészt, hogy a helyi pénzügyeket szabályozó törvény egységes szerkezetbe foglalt szövege 100. cikkének (1) bekezdése és 101. cikkének (1) bekezdése szerint minden olyan vállalkozás, amely az alapeljárás tárgyát képezőkhöz hasonló munkákat végeztet, ICIO-kötelezettség alá tartozik, a kongregáció pedig megfizette az e

jogcímen fizetendő adót. Másrészt, e határozatból kitűnik, hogy az alapeljárás tárgyát képező adómentességnek az a joghatása, hogy a kongregáció által már megfizetett adót vissza kell részére fizetni.

- 68 E körülmények között meg kell állapítani, hogy az ICIO olyan adónak minősül, amelyet rendes körülmények között minden olyan adóalanyra meg kell fizetnie, aki építési vagy felújítási munkákat végez, továbbá hogy az alapeljárás tárgyát képező mentességnek az a hatása, hogy enyhíti a kongregáció költségvetésének terheit. Következésképpen úgy tűnik, hogy az ilyen adómentesség gazdasági előnyt biztosít a kongregációnak.
- 69 Ezenkívül a 2001. június 5-i rendeletről kitűnik, hogy a Szentszéket, a Püspöki Konferenciát, az egyházmegyéket, a plébániákat és egyéb egyházkerületeket, a kongregációkat és a vallási rendezeteket, a hitéleti intézményeket, valamint azok rendtartományait és rendházait teljes és állandó mentesség illeti meg az [ICIO] alól.
- 70 Következésképpen úgy tűnik, hogy az említett rendelet nem olyan általános intézkedés, amely megkülönböztetés nélkül valamennyi gazdasági szereplőre alkalmazandó, hanem *a priori* szelektív intézkedés.
- 71 Ezzel együtt a Bíróság állandó ítélezési gyakorlatából kitűnik, hogy az „állami támogatás” fogalma nem vonatkozik olyan állami intézkedésekre, amelyek különbséget tesznek a vállalkozások között, és következésképpen *a priori* szelektív jellegűek, amennyiben ez a megkülönböztetés azon rendszer természetéből vagy belső felépítéséből ered, amelybe ezek az intézkedések illeszkednek, amit az érintett tagállamnak kell bizonyítania (2014. október 9-i Ministerio de Defensa és Navantia ítélet, C-522/13, EU:C:2014:2262, 42. pont).
- 72 A jelen ügyben ugyanakkor a Bíróság elé terjesztett iratanyag egyetlen eleméből sem tűnik ki, hogy a 2001. június 5-i rendeletben biztosított adómentesség közvetlenül a Spanyol Királyság adórendszerének alapvető vagy irányadó elveiből eredne, vagy szükséges lenne e rendszer működéséhez és hatékonyságához.
- 73 Az eddigi megfontolások összességére tekintettel meg kell állapítani, hogy a jelen esetben teljesülhet a szelektív gazdasági előny fennállásával kapcsolatos feltétel.

Az „állam által vagy állami forrásból nyújtott támogatás” fogalmáról

- 74 Ahhoz, hogy az előnyöket az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében támogatásnak lehessen minősíteni, azoknak egyrészt közvetlenül vagy közvetetten állami forrásból kell származniuk, másrészt pedig az államnak betudhatónak kell lenniük (2013. december 19-i Association Vent De Colère! és társai, C-262/12, EU:C:2013:851, 16. pont).
- 75 Először is, az intézkedés betudhatóságával kapcsolatos feltételt illetően elegendő megállapítani, hogy az alapeljárás tárgyát képező adómentesség közvetlenül a 2001. június 5-i, a spanyol pénzügyminisztérium által elfogadott rendeletről származik, és az 1979. január 3-i, az említett tagállam által megkötött és végrehajtott megállapodásra vezethető vissza.
- 76 Másodszor, azon feltételt illetően, hogy a támogatást közvetlenül vagy közvetetten állami forrásból kell nyújtani, nem vitatott, hogy az alapeljárás tárgyát képező mentességnek – amely olyan terhet szüntet meg, amelynek rendes körülmények között a kongregáció költségvetésére kellene hárulnia – az a szükségszerű következménye, hogy az önkormányzat bevételei ennek megfelelően csökkennek.
- 77 Ezért az állam által a saját forrásaiból történő beavatkozással kapcsolatos feltétel teljesül.

A „tagállamok közötti kereskedelmet érintő” és „a versenyt torzító vagy azzal fenyegető” támogatások fogalmáról

- 78 A gazdasági előny által a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatással és az az adott esetben ebből következő versenytorzítással kapcsolatos feltételeket illetően emlékeztetni kell arra, hogy ahhoz, hogy valamely nemzeti intézkedést állami támogatásnak lehessen minősíteni, nem azt kell megállapítani, hogy a támogatásnak tényleges hatása van a tagállamok közötti kereskedelemre, és hogy a verseny ténylegesen torzult, hanem csak azt kell megvizsgálni, hogy e támogatás képes-e hatást gyakorolni a kereskedelemre, és torzítani a versenyt (2016. december 21-i Vervloet és társai ítélet, C-76/15, EU:C:2016:975, 102. pont).
- 79 Különösen, ha a tagállam által nyújtott támogatás megerősíti valamely vállalkozás helyzetét a tagállamok közötti kereskedelemben a versenytársaival szemben, ez utóbbiakat a támogatás által érintetteknek kell tekinteni. E tekintetben nem szükséges, hogy a kedvezményezett vállalkozások saját maguk a tagállamok közötti kereskedelemben részt vegyenek. Ha ugyanis valamely tagállam támogatást nyújt vállalkozásoknak, a belső termelés szintje emiatt fennmaradhat vagy növekedhet, ami azzal a következménnyel jár, hogy a többi tagállamban letelepedett vállalkozásoknak az e tagállam piacára való belépési esélyei csökkennek (2016. december 21-i Vervloet és társai ítélet, C-76/15, EU:C:2016:975, 104. pont).
- 80 A verseny torzítására vonatkozó feltétellel kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy azok a támogatások, amelyek a vállalkozás által mindennapos üzletvezetése vagy rendes tevékenysége keretében általában viselendő költségek csökkentésére irányulnak, főszabály szerint torzítják a versenyfeltételeket (2016. október 26-i Orange kontra Bizottság ítélet, C-211/15 P, EU:C:2016:798, 66. pont).
- 81 Az alapeljárásban előfordulhat, hogy az ICIO alóli azon mentesség, amelyben a kongregáció részesülhet, azzal a hatással jár, hogy a kongregáció általi oktatási szolgáltatásnyújtást vonzóbbá teszi az olyan intézmények általi szolgáltatásnyújtásnál, amelyek szintén ugyanezen a piacon működnek.
- 82 Ezzel együtt [az EUMSZ 107. cikknek és az EUMSZ 108. cikknek] a *de minimis* támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2006. december 15-i 1998/2006/EK bizottsági rendeletnek (HL 2006. L 379., 5. o.) a (8) preambulumbekzdésével összefüggésben értelmezett 2. cikke értelmében bármely hároméves időszak során a 200 000 euró határt el nem érő támogatások úgy tekintendők, mint amelyek nem befolyásolják a tagállamok közötti kereskedelmet és nem torzítják a versenyt, illetve nem fenyegetnek annak torzításával, vagyis az ilyen intézkedések nem tartoznak az állami támogatás fogalma alá (2013. május 8-i Libert és társai ítélet, C-197/11 és C-203/11, EU:C:2013:288, 81. pont).
- 83 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság feladata megvizsgálni, hogy a jelen ügyben elérték-e ezt a határértéket, figyelembe véve, hogy a szükséges számítás szempontjából csak azokat az előnyöket lehet figyelembe venni, amelyekben a kongregáció az esetleges gazdasági tevékenységei címén részesült, a nem gazdasági tevékenységeket pedig a jelen ítélet 41–63. pontjában megfogalmazott útmutatásoknak megfelelően figyelmen kívül kell hagyni e számítás során.
- 84 A kérdést előterjesztő bíróság feladata tehát, hogy a fenti értelmezési szempontok figyelembevételével és az előtte folyamatban lévő ügy valamennyi releváns körülménye alapján ténybeli szempontból mérlegelje, hogy az alapeljárás tárgyát képező mentesség érintheti-e a tagállamok közötti kereskedelmet, továbbá hogy az 1998/2006 rendelet ebben az ügyben alkalmazandó-e.
- 85 E tekintetben, ha e bíróság részéről kétségek vagy nehézségek merülnének fel azon támogatások összegének meghatározását illetően, amelyekben a kongregáció az esetleges gazdasági tevékenységei címén részesülhetett, akkor az érintett tagállam egyéb szervei közreműködésének kezdeményezésén kívül lehetősége van arra is, hogy a lojális együttműködés elvének megfelelően a Bizottság segítségét

kérje, mint az kitűnik különösen az állami támogatásra vonatkozó jogszabályok nemzeti bíróságok általi végrehajtásáról szóló bizottsági közlemény (HL 2009. C 85., 1. o.) 77–96. pontjából (lásd ebben az értelemben: 2014. február 13-i Mediaset ítélet, C-69/13, EU:C:2014:71, 30. pont).

Az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdése szerinti „létező támogatások” és az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti „új támogatások” fogalmáról

- 86 Mivel a spanyol kormány a Bíróság elé terjesztett észrevételeiben azt állította, hogy tekintettel arra a körülményre, hogy az 1979. január 3-i megállapodást a Spanyol Királyság Európai Unióhoz történő csatlakozása előtt kötötték, az alapeljárás tárgyát képező mentesség pedig e megállapodáson alapul, e mentesség mindenképpen létező támogatásnak minősül, emlékeztetni kell arra, hogy az EUMSZ 107. cikk és az EUMSZ 108. cikk által bevezetett, állami támogatásokra vonatkozó ellenőrzési rendszer keretében az eljárás eltérő aszerint, hogy létező vagy új támogatásokról van-e szó. Jóllehet a létező támogatások az EUMSZ 108. cikk (1) bekezdésének megfelelően szabályszerűen végrehajthatók, amennyiben a Bizottság nem állapította meg azok összeegyeztethetetlenségét, az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy a Bizottságot a szükséges időben tájékoztatni kell minden új támogatás nyújtására vagy létező támogatás módosítására irányuló tervezett intézkedésről, és hogy azok nem hajthatók végre, amíg az eljárásban végleges határozatot nem hoznak (2016. október 26-i DEI és Bizottság kontra Alouminion tis Ellados ítélet, C-590/14 P, EU:C:2016:797, 45. pont).
- 87 Az érintett tagállam csatlakozási okmányában foglalt rendelkezések sérelme nélkül „létező támogatásnak” minősül minden olyan támogatás, amely a Szerződés e tagállamban történő hatálybalépését megelőzően már létezett, vagyis az olyan támogatási programok és egyedi támogatások, amelyeket a Szerződés hatálybalépése előtt vezettek be, és azt követően is alkalmazhatók (lásd ebben az értelemben: 2013. július 18-i P ítélet, C-6/12, EU:C:2013:525, 42. pont).
- 88 A jelen ügyben, jóllehet kétségtelen, hogy az 1979. január 3-i megállapodás IV. cikke (1) bekezdésének B) pontja, amely a spanyol katolikus egyháznak általános mentességet biztosít a dologi jellegű adók alól, időben megelőzi a Spanyol Királyság uniós csatlakozását, ez nem változtat azon, hogy az ICIO-t csak e csatlakozás után vezették be a spanyol jogrendszerbe, az alapeljárás tárgyát képező adómentesség pedig a 2001. június 5-i rendeletből következett.
- 89 E feltételek mellett, ha a kérdést előterjesztő bíróságnak a kongregáció javát szolgáló állami támogatás fennállását kellene megállapítania, csak az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése szerinti új támogatásról lehetne szó.
- 90 Az eddigi megfontolások összességére tekintettel a feltett kérdést akként kell megválaszolni, hogy az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló adómentesség, amely a katolikus egyházhhoz tartozó kongregációt olyan épületben végzett építési munkák vonatkozásában illeti meg, amelyet nem szigorúan vallási célú tevékenységek gyakorlására használnak, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalom hatálya alá tartozhat, amennyiben e tevékenységek gazdasági jellegűek, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

A költségekről

- 91 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

Az alapeljárás tárgyát képezőhöz hasonló adómentesség, amely a katolikus egyházhoz tartozó kongregációt olyan épületben végzett építési munkák vonatkozásában illeti meg, amelyet nem szigorúan vallási célú tevékenységek gyakorlására használnak, az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésében meghatározott tilalom hatálya alá tartozhat, amennyiben e tevékenységek gazdasági jellegűek, amit a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

Aláírások